

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

WIELKI PROGRAM REDUKCJI BUDŻETU WZBOGACA POLSKĘ O PÓŁ MILJARDA

Rozbieżności w Rządzie uzgodniono

WARSZAWA 9.12. Przez dwa dni, poniedziałek i wtorek, Rada ministrów obradowała nad

redukcją budżetu
Obrady zakończyły się tem, że projektowany budżet na miliard osiemset kilkadziesiąt milionów złotych

zredukowano o pół miljarda złotych. Okrojony budżet wynosi niespełna miliard czterysta milionów złotych.

W ogólnych zarysach redukcja dotknęła następujące pozycje:

Ministerstwo kolei wyeliminowano z budżetu, uważając ten dział administracji państwowej za samowystarczalne przedsiębiorstwo

państwowe; Ministerstwu spraw wewnętrznych odjęto prawie całkowicie

na pomoc finansową dla samorządów i zredukowano liczebność policji, szczególnie wyższych szczebli,

o 3 tysiące osób; W ministerstwie skarbu ma być zredukowana ilość wyższych stanowisk, oraz ekspozytur na prowincji;

W ministerstwie oświaty ma być powołanych do służby czynnej około

5 tysięcy nauczycieli, polecających pensje, a przebywających na różnych urlopach. Następnym tego odwołania z urlopów będą poważne

redukcje w nauczycielstwie. Dyrektorom szkół odjęte będą

dotychczasowe dodatki

pozbory za kierownictwo. Liczba godzin wykładowych nauczycieli ma być

powiększona z 24 na 27 tygodniowo;

W budżecie ministerstwa oświaty projektowane są również redukcje w zakresie

wyższego szkolnictwa. Między innymi budżet uniwersytetu poznańskiego ma być obcięty o 20 procent. Wydział medyczny w Poznaniu ma być zupełnie zlikwidowany.

Postanawiając w zasadzie oszczędności w budżecie ministerstwa spraw wojskowych, odłożono ich wykonanie na później. Pobyty w wojsku

nie ulegną redukcji.

Pozatem postanowiono wykreślić z budżetu

wszystkie wydatki nadzwyczajne, następnie przeprowadzać w przyszłości tempie redukcji personelu urzędniczego i ustalić

na 41 punktów mnożną na pierwszy kwartał 1926 r.

Rada ministrów zastanawiała się również nad

proorzutem budżetowym na pierwszy kwartał 1926 r. Zdecy-

cydowano, aby nie przewyższało ono 400 milionów złotych.

Jednocześnie z proorzutem budżetowym na I kwartał 1926 r. zgłosi rząd do łaski marszałkowskiej — jako złączoną z nim całość — projekt ustawy

o zabezpieczeniu równowagi budżetowej.

Projekt ten został wczoraj przez Radę ministrów uchwalony.

Ustawa ta o charakterze ramowym upoważnia ma rząd do

chwłowego zawieszenia poszczególnych postanowień gdy by one nadmiernie obciążały

budżet wydatków.

Obrady Sejmu odroczone do jutra

Socjaliści upominają się o mnożną urzędniczą i fundusz bezrobocia

WARSZAWA 9.12. Posiedzenie Sejmu, wyznaczane na dzień dzisiejszy, będzie

odroczone do jutra.

Zarządzenie wywołane zostało koniecznością zapoznania poszczególnych klubów z charakterem budżetu prowizorycznego, jaki p. minister skarbu przedłożył Sejmowi. Jak wiadomo, prowizorium budżetowe uległo znacznej redukcji. Przykra ta operacja

spotkała się z oporem w łonie gabinetu.

Zmniejszenie mnożnej przy obliczaniu płac urzędniczych i okrojenie funduszu bezrobocia, stało się przedmiotem uprzejmej wymiany poglądów. Wyszły się jeszcze inne trudności. Stronnictwa robotnicze zażądały

zamknięcia granicy dla wywozu zboża,

aby zahamować drożyznę środków żywności.

W ciągu posiedzenia Rady ministrów, o godz. 6 wiecz., p. premier Skrzyński w towarzystwie ministra Ziemieckiego udał się do Sejmu, gdzie w mieszkaniu p. marszałka Rataja zebrał się

przywódca stronnictwa koalicyjnych.

Na konferencji tej znaleziono punkt wyjścia dla oceny materii spornych i osiągnięcia porozumienia.

Uznano jednak za potrzebne zetknięcie się z opinią klubów poselskich.

Ponieważ nadto zarówno członkowie gabinetu, jak i posłowie wszystkich ugrupowań wezmą generalny udział

w pogrzebie Reymonta, przeto okazało się nieodzownym

odroczenie dzisiejszego posiedzenia Sejmu.

Zadecydowano o tem dzisiejszy konwent senatorów na g. 10 i pół

zwołany.

DWA TYSIĄCE OFICERÓW

opuści szeregi armii skutkiem

skreślenia budżetu

WARSZAWA 9.12. Onegaj odbyło się posiedzenie ścisłej Rady wojennej, na którym wypowiedziano opinie, że zredukowanie dwu tysięcy oficerów nie przyniesie w niczym uszczerbku sile bojowej armii.

Zwolnienia mają być dokonane stopniowo, a ulec im mają w pierwszym rzędzie oficerowie rezerwy, zatrzymani w czynnej służbie, względnie powołani do niej, a dotąd nie przemianowani na oficerów zawodowych. Tych jest około 800.

Następnie mają być objęci redukcją oficerowie kontraktowi w liczbie około 100.

Wreszcie zwolnieni będą oficerowie, których stan zdrowia według opinii lekarskiej nie kwalifikuje ich do dalszej służby wojskowej.

Ostrze redukcji ma być skierowane głównie przeciw kancelarii i sztabom, gdzie istotnie jest nadmiar oficerów, bo w formacjach liniowych niema przepełnienia.

Mimo, iż zawodowi oficerowie w razie zwolnienia musieliby otrzymać 3-letnią odprawę, obliczają, że skarb Państwa zyskałby na tem, chociaż suma odpraw wyniosłaby około 45 milionów złotych.

Wreszcie zwolnieni będą oficerowie, których stan zdrowia według opinii lekarskiej nie kwalifikuje ich do dalszej służby wojskowej.

Ostrze redukcji ma być skierowane głównie przeciw kancelarii i sztabom, gdzie istotnie jest nadmiar oficerów, bo w formacjach liniowych niema przepełnienia.

Mimo, iż zawodowi oficerowie w razie zwolnienia musieliby otrzymać 3-letnią odprawę, obliczają, że skarb Państwa zyskałby na tem, chociaż suma odpraw wyniosłaby około 45 milionów złotych.

Wreszcie zwolnieni będą oficerowie, których stan zdrowia według opinii lekarskiej nie kwalifikuje ich do dalszej służby wojskowej.

Ostrze redukcji ma być skierowane głównie przeciw kancelarii i sztabom, gdzie istotnie jest nadmiar oficerów, bo w formacjach liniowych niema przepełnienia.

Mimo, iż zawodowi oficerowie w razie zwolnienia musieliby otrzymać 3-letnią odprawę, obliczają, że skarb Państwa zyskałby na tem, chociaż suma odpraw wyniosłaby około 45 milionów złotych.

Wreszcie zwolnieni będą oficerowie, których stan zdrowia według opinii lekarskiej nie kwalifikuje ich do dalszej służby wojskowej.

Ostrze redukcji ma być skierowane głównie przeciw kancelarii i sztabom, gdzie istotnie jest nadmiar oficerów, bo w formacjach liniowych niema przepełnienia.

Mimo, iż zawodowi oficerowie w razie zwolnienia musieliby otrzymać 3-letnią odprawę, obliczają, że skarb Państwa zyskałby na tem, chociaż suma odpraw wyniosłaby około 45 milionów złotych.

Wreszcie zwolnieni będą oficerowie, których stan zdrowia według opinii lekarskiej nie kwalifikuje ich do dalszej służby wojskowej.

Ostrze redukcji ma być skierowane głównie przeciw kancelarii i sztabom, gdzie istotnie jest nadmiar oficerów, bo w formacjach liniowych niema przepełnienia.

Mimo, iż zawodowi oficerowie w razie zwolnienia musieliby otrzymać 3-letnią odprawę, obliczają, że skarb Państwa zyskałby na tem, chociaż suma odpraw wyniosłaby około 45 milionów złotych.

Wreszcie zwolnieni będą oficerowie, których stan zdrowia według opinii lekarskiej nie kwalifikuje ich do dalszej służby wojskowej.

Ostrze redukcji ma być skierowane głównie przeciw kancelarii i sztabom, gdzie istotnie jest nadmiar oficerów, bo w formacjach liniowych niema przepełnienia.

ZWŁOKI NIEŚMIERTELNEGO PIEWCY ZIEMI POLSKIEJ

WŁADYSŁAWA REYMONTA

spoczęły na wieki w stolicy Polski

WARSZAWA 9.12. Pogodny, słoneczny ranek grudniowy...

Od najwcześniejszych godzin gromadzą się w pobliżu katedry grupy publiczności.

Tłum coraz gęstszy.

Wreszcie, około godziny 9-tej zalewają ulicę Świętojańską, plac Zamkowy i przyległe dziedzińce fa-

le ludzkie: wszyscy śpieszą oddać ostatnią posługę autorowi „Chłopów”.

Krótko po godzinie 9-iej zjawiają się zaczynają na placu Zamkowym delegacje związków i stowarzyszeń, niosąc swoje sztandary.

Niebawem nadciągają oddziały wojskowe.

Kompania 71 p. p., która niezwłocznie tworzy szpalier w gło-

wnej nawie Katedry, później kompania 36 p. p. z orkiestrą i sztandarem pułkowym, kirem okrytym; następnie 1-y dywizjon artylerii konnej, stający w szyku pochodowym na placu Zamkowym.

O godzinie 10-iej nadciąga oddział przyboczny Prezydenta Rzeczypospolitej, również z orkiestrą i sztandarem. Oddział przyboczny ustawia się w rozwinętych sztyku na ulicy Świętojańskiej, naprzeciw katedry.

U głównych wrót świątyni rozkwita barwna grupa włościan, przybranych w stroje ludowe.

Opodal, przed katedrą, 30-tu wychowanków szkoły rolniczej w Łowiczu w strojach ludowych.

Godzina 10.30. Na pl. Zamkowym i w przejściu do katedry szpalier utrzymuje młodzież aka-

demicka. Kompania reprezentacyjna Policji zajęła miejsce na pl. Zamkowym przed prowizoryczną mównicą, ustawioną u podnóża wieży zegarowej.

Nadciągają coraz to liczniejsze szeregi młodzieży szkolnej, coraz więcej delegacji, coraz po-
tężniejsze masy publiczności.

Nadjeżdża dowódca O. K. I. gen. Konarzewski w towarzystwie gen. Dreszera i odbiera raport od dowódcy kompanii oddziału przybocznego przed katedrą.

W chwili potem dokonuje przeglądu oddziału ministrów spraw wojskowych gen. Żeligowski.

Stopniowo przybywają inni ministrowie i zamają miejsca w prezbiterjum świątyni. Tu także stają marszałkowie: Sejmu — p. Rataj i Senatu — p. Trampczyński. Dalej stoją posłowie i senatorowie, ciał dyplomatyczne.

O godz. 10 m. 55 przybywa p. Prezydent Rzeczypospolitej w towarzystwie adjutanta generalnego gen. Zaruskiego. P. Prezydent zasiada w prezbiterjum tuż obok rodziny Zmarłego.

GIEŁDA

WARSZAWA 9.12. KOMUNIKAT FINANSOWY

Wczoraj wieczorem wyrubowano kurs dolara na 9.20, by znowu obniżyć go na 8.70 przy braku odbiorców.

Dziś rano na skutek wiadomości o odłożeniu exposé p. ministra skarbu walutiarze podnieśli kurs do 9. Do godz. 1-iej dolar utrzymywał się w obrotach prywatnych na poziomie 9.10 w placeniu i 9.20 w zafiarowaniu.

W sferach finansowych utrzymuje się przekonanie, że niechęć ministerstwa skarbu w ujawnianiu szczegółów z toczących się rokowań o pożyczkę zagraniczną rozczochwała walutiarzy.

Na giełdzie oficjalnej kurs dolara poniżej 9.

NOTOWANIA POŁUDNIOWE

Metale

Rubel złoty 4.59, Dolar złoty 9.00, Funt ang. złoty 44.00, Dolar srebrny 7.20, Rubel srebrny 3.45, Srebrny bilon rosyjski 1.63.

Dewizy

Berlin 2.10, Londyn (za 1) 44.00, Paryż (za 100) 33.00, Szwajcaria (za 100) 155.00, Włochy (za 100) 33.00

Posel Diamand oskarża niemieckiego ministra o przewlekane rokowań polsko-niemieckich

BERLIN 9.12. „Vorwärts“ zamieszcza rozmowę z posłem Diamandem, członkiem polskiej delegacji do rokowań handlowych z Niemcami.

Można przewidzieć — oświadczył pos. Diamand — że nowy gabinet niemiecki przyspieszy i ułatwi rokowania.

Nadzieje te są tem bardziej uzasadnione, że znaczna część od powiedzialności za niepowodzenie przebieg dotychczasowych rokowań

spada na niemieckiego ministra

handlu, Neuhaus'a.

Pewnym kołom niemieckim nie zależy bowiem na poprawieniu napiętych stosunków między Polską a Niemcami. Tej okoliczności należy też przypisać dotychczasową bezowocność rokowań.

Polska żąda przedewszystkiem do zawarcia przewizorium, obejmującego około 50 najważniejszych artykułów. Polska gotowa jest przyznać Niemcom największe uprzywilejowanie.

przedstawiciele Polski zaproponowali Warszawę. Kwestja ta została przekazana komisji.

Ile mamy złotych

Na 30-go listopada Bank Polski wykazuje:

Złota w sztabach i monetach 132.695.416 zł. 34 groszy z czego 51.473.792 zł. 67 gr. zdeponowanych zagranicą.

Monet srebrnych i bilonu 9.685.049 zł. 06 gr.

Obieg biletów bankowych na 30 listopada wynosi 361.800.170 złotych.

Największa linja kolejowa na świecie połączy Azję z Europą

Moskiewska konferencja kolejowa zdecyduje, czy Warszawa będzie leżała na tym szlaku

WASZYNGTON 9.12. Tegoroczna międzynarodowa konferencja kolejowa w obecności przedstawicieli Niemiec, Francji, Japonii, Łotwy, Estonii, Litwy i Polski.

Zdaniem Konferencji jest utworzenie bezpośredniej komunikacji między Europą Zachodnią a Azją Wschodnią przez Rosję. Planowana bezpośrednia linja kolejowa będzie największą na świecie, gdyż będzie wynosiła przeszło 14 tys. kilometrów.

Czas podróży z Tokio do Berlina wyniosłby około 14 dni.

Przedstawiciele Niemiec i Łotwy zaproponowali, aby linja przechodziła przez Rygę.

Zmiany na placówkach zagranicznych w okresie decyzji

P. Kozicki posłem przy Kwirynale

WARSZAWA 9.12. Zapowiadane oddawna zmiany na wielu naszych placówkach zagranicznych wchodzi obecnie w stadium decydujące. Minister spraw zagranicznych Skrzyński powierzył opracowanie wniosków, dotyczących tych zmian wiceministrowi Morawskiemu i dyrektorowi dep. politycznego, p. Łukasiewiczowi. Narazie ustalono, że poselstwo przy rządzie włoskim obejmie poseł sejmowy Kozicki (Z.L.N.),

4 miljardy dolarów wynosi budżet Stanów Zjednoczonych

NOWY JORK, 8.12. — Tel. wł. — Budżet Stanów Zjednoczonych na rok 1926 obejmuje w wydatkach 4 miliony dolarów. W stosunku do roku bieżącego budżet ten został powiększony o 160 milionów dolarów.

Bankructwo w Gdańsku

GDANSK, 8.12. Fabryka tytoni Kismet S-ka Akcyjna w Gdańsku zgłosiła niewypłacalność.

Doki w Hull

zniszczone przez pożar 1 i pół miliona strat

LONDYN, 8.12. — Tel. wł. — Doki portu Hull zostały całkowicie zniszczone przez pożar. Straty wynoszą około półtora miliona dolarów.

Mur ceł ochrania

przemysł angielski

LONDYN 8.12. Izba gmin uchwaliła w trzecim czytaniu bill o ochronie celnej przemysłu brytyjskiego

PÓŁTORA METRA ŚNIEGU we Włoszech

RZYM 8.12. W całych Włoszech trwają w dalszym ciągu silne mrozy. W niektórych miejscowościach grubość powłoki śnieżnej dochodzi do 150 cm.

Konferencja emigracyjna w Rzymie

Polskę reprezentuje min. Sokal

RZYM, 8.12. Przy udziale przedstawicieli 45-u państw otwarta tu została pierwsza sesja komitetu międzynarodowej konferencji emigracyjnej. Otwarcia dokonał Mussolini. W przemówieniu swym premier włoski podkreślił, iż komitet ma za zadanie wysunąć na pierwszy plan rozważań zagadnienia emigracji i imigracji, które po woj-

przyczem ma być zmieniony również radca poselstwa w Rzymie. Dotychczasowy poseł polski przy Kwirynale p. August Zaleski objąć ma inną placówkę zagraniczną.

Przedwczesne sny o potędze

doprowadziły kraj do ruiny gospodarczej

W rękach Sejmu spoczęło teraz ocalenie państwa

Rząd przygotował program sanacji, będący programem samozaparcia

WARSZAWA 9.12. Minister skarbu p. Zdzichowski da dziś w Sejmie wywód o położeniu gospodarczym i finansowym państwa. Przemówienie od dwóch tygodni

zapowiadane i wyczekiwane, ma stanowić właściwy program rządu i uzasadnienie koalicji stronnictw.

Doświadczenia lat siedmiu uprosiły program naprawy finansów. Stał się on zrozumiały i dostępny dla każdego. Zawiera się w jednym słowie:

oszczędność.

Pan E. Hilton Young w sprawozdaniu swym, jakie złożył w lutym r. 1924 ówczesnemu premierowi p. Władysławowi Grabskiemu, czyni zagadnienie oszczędności, a więc ograniczenie wydatków państwowych, osłą całej reformy finansowej. Angielski znawca rozważanie swe zamknął w okresie przygotowań do wprowadzenia złotego jako waluty stałej, ale uwagi i rady, jakie podał, nie straciły nic na aktualności.

Przypuśćmy — powiada p. Young — że niezabezpieczoną markę papierową, zastąpi waluta złota, oparta na podstawie złota i ograniczona zapasami centralnego banku... I przypuśćmy jeszcze, że po tem wszystkim rozchody rządu w dalszym ciągu przewyższają wpływy ze wszystkich źródeł. Co się wówczas stanie? W jaki sposób pokryć deficyt? Rząd znajdzie jakieś wyjście z sytuacji, bądź przez, bądź przeciw, bądź ponad prawem ograniczając swą wydatki, bądź walutę będzie zwiększona, aby zaspokoić najpilniejszą potrzebę rządu, a inflacja będzie, jak przedtem...

Zgodnie z tą zapowiedzią p. Younga, p. Władysław Grabski

Czesi muszą ratyfikować umowy z Polską

Dopiero wtedy premier Skrzyński pojedzie do Pragi

Oczekiwana w kołach rządowych czeskiej rewizyta min. Skrzyńskiego w Pradze nie dojdzie do skutku przed drugą połową stycznia roku przyszłego. W naszych kołach rządowych

uważają, że wyjazd min. Skrzyńskiego do Pragi nastąpić może dopiero wówczas, gdy parlament czeski dokona ratyfikacji zawartych z Polską umów: handlowej, a także i likwidacyjnej.

wkroczył na drogę inflacji. Bilion i bilety skarbowe

zalały targ pieniężny

i zepchnęły noty Banku Polskiego do roli Kopciuszka. Skutki tego widzimy i czujemy wszyscy. Kurs złotego spada, dolar idzie w górę, a drożyzna się panoszy. Zaczynamy więc od początku. Zarzucamy przedwczesne sny o potędze, przystępujemy do oszczędności, któreby wydatki ograniczyły do sumy ile możemy nie wiele większej od jednego miljarda złotych i

ta droga żmudna i długa

chcemy się finansowo zrównoważyć i ukrepić.

Pożyczka zagraniczna? zapewne, środek wyborczy.

Ale p. Young pisze, a wszyscy to dziś — rozumiemy:

Tylko ci, którzy najpierw sami

sobie pomagali, w miarę najlepszej

swój możności, mogą oczekiwać pomocy od innych. Przyjdzie ona, gdy Polska uczyni ten wysiłek...

To wszystko.

Program więc jest gotowy. Oszczędności, redukcje, ograniczenia.

Ale aby taki

program samozaparcia uskutecznić, do tego właśnie potrzebne jest zrozumienie i współdziałanie Sejmu.

Wyrzucenie się, abnegacja, post wielki, wysiłek moralności partyjnej — stał się koniecznością.

Wywód p. Zdzichowskiego odpowiada oczekiwaniom, jeżeli poza programem, zawierać będzie

rekomie swego urzęduj

nienia.

Rekomiają taką może być tylko zgodny zespół stronnictw w rządzie reprezentowanych.

W DZIESIĄTĄ ROCZNICĘ

Polska Liga Walki Czynnej powołana do walki z Niemcami z Marszałkiem Piłsudskim na czele

obchodziła dziesiątą rocznicę swego powstania

(Od własnego korespondenta)

WARSZAWA 9.12. Polska Liga wojenna „walki czynnej” obchodziła dziesiątą rocznicę swego powstania. Zadaniem tej organizacji, związanej na wychodźstwie w Rosji, było formowanie polskich oddziałów wojskowych

do walki z Niemcami.

Rząd carski zalegalizował wprawdzie istnienie Ligi, ale odnosił się do niej nieprzychylnie i działalność jej tłumił.

Podobnie postępował też z Ligą rząd Kiereńskiego.

Wybuch rewolucji bolszewickiej uniósł w Lidze tworzenie podstawy operacyjnej w Kijowie, a następnie w Mińsku.

Powoławszy do życia szereg placówek na terenie całej Rosji, przystąpiła mogła Liga do szerszej pracy. W dużej mierze przy czyniła się ona do powstania

korpusu gen. Dowbór-Muśnickiego,

oraz korpusów polskich na południu Rosji. Członkowie jej organizowali i ułatwiali przekraczanie się żołnierzy polskich przez Murman do Francji.

Z okazji rocznicy w kościele garnizonowym odbyło się wczoraj nabożeństwo żałobne dla uczczenia poległych w polskich formacjach wschodnich.

Na nabożeństwo, celebrowane przez ks. generała Niewiarowskiego przybył

marszałek Piłsudski,

min. Raczkiewicz, dowódca O. K. i gen. Konarzewski, który reprezentował ministra spraw wojskowych, komendant miasta gen. Suszyński, szereg generałów i niższych wojskowych, przedstawiciele państw obcych z gen. Dupont na czele, oraz liczni byli członkowie Ligi. Miasto reprezentował prezes Rady miejskiej sen. Baliński.

Po nabożeństwie przyjdum komitetu obchodu udało się do grobu Nieznanego Żołnierza, gdzie złożono wieniec, poczem w ministerstwach spraw wojsk.

Chey o Reymontcie

BUKARESHT 8.12. Dzienniki tułskie poświęcają dłuższe artykuły pamięci Żeroniskiego i Reymonta. (PAT).

PARYŻ 8.12. „Ere Nouvelle” poświęca pamięci Władysława Reymonta dłuższy artykuł, w którym kreśli życie wielkiego pisarza i sławi wspaniałość jego działalność literacką. „Chłopów” Reymonta porównuje z „Georgikami” Wirgiliusza

Wytrwały naród północy

ujarzmiał siły przyrody

Długi i ciężary podatkowa pędzą Norwegów z ojczyzny

Oslo, w grudniu.

Obcokrajowca, przybywającego do Norwegii, uderzyć musi przede wszystkim opłatanie przez nas siły przyrody.

Bez tego nigdy byśmy nie mogli utrzymać i wyżywić 3 milionów naszej ludności w tym coprawda ogromnym, prawie równym Polsce kraju, ale do niemożliwości

blednym, skalistym i nieurodzajnym.

Praca pokoleń i szalonym wysiłkiem wydzierać trzeba było nielitościwej naturze każdy kawałek pola i łąki. Ujarzmione — poczęły nas karmić.

Potem

ujarzmiliśmy las i dał nam on dostatek. Teraz ujarzmiamy wodę — i przynosi nam ona bogactwo.

Nasze wodospady przedstawiają kolosalną potęgę 15 milionów koni parowych, 20 proc. siły wodnej całej Europy.

Kto nie widział naszych instalacji np. w Rjukan, nie może zdać sobie sprawy z tego, jak można wyzyskać siłę spadającej wody z wysokości 105 metrów. Daje nam ona ćwierć miliona sił koniskich, które

zamienione na elektryczność, stale i bez przerwania w ciągu 365 dni w roku, a prawie bez żadnego personelu robotniczego... wyrabiają

z powietrza siłą.

Mamy również i inne kłopoty. Na przykład z brakiem mieszkań, — zwłaszcza w samym Oslo. Ujarzmiliśmy jednak i domy, budując ich w ciągu czterech lat

całe 9 i pół tysiąca

w samej tylko stolicy. Ujarzmiliśmy, co jest jeszcze ważniejsze, nas samych, likwidując szybko w opinii publicznej komunistyczną propagandę.

Mamy i my 8-godzinny dzień pracy, ale pozwalamy pracować i dzieć, gdy kto chce... a chcą prawie wszyscy.

Ujarzmiliśmy tylko naszych finansów, które obciążają każdego z nas długiem w wysokości prawie 800 koron na głowę i szalonymi podatkami.

Te ostatnie wynoszą nieraz dwie trzecie dochodu. To też dużo z nas emigruje. Przedtem emigrowano do Ameryki, gdzie żyje obecnie 3 miliony Norwegów, dziś jest agitacja za emigracją do Francji

S. B.

Wielki solusz azjatycki

Koncepcja sowiecka obejmuje Chiny, Japonię i Rosję

MOSKWA, 8.12. — Tel. wł. — Kłeska, poniesiona przez Czang-Tso-Lina wytwarza nową sytuację w Chinach, — wzmacnia ruch narodowościowy i ułatwia two-

żenie się ogólnie - chińskiego rządu centralnego.

„Prawda” mołkowska pisze, że unia sowiecka nie żywi żadnych złobych zamiarów względem Chin, niema żadnych powodów do prowadzenia w Chinach polityki antyjapońskiej.

Jeśli Japonia poprze narodowe żądania Chin, to otworzy sobie najlepszą drogę do zaspokojenia swych interesów.

Pismo wskazuje, że zbliżenie trzech mocarstw Dalekiego Wschodu, Chin, Japonii i Unii Sowieckiej stanowi najlepszą drogę do zabezpieczenia wspólnych interesów i do zagwarantowania pokoju na Dalekim Wschodzie.

—

Bank fałszował banknoty

Niebywały skandal w Portugalii

LIZBONA, 8.12. Rzecznawcy stwierdzili, że kapitał banku Angoli oparty był na fałszywych banknotach.

Wszelkie operacje banku zostały zawieszono.

POLSKA I ROSJA

wchodzą w skład komisji rozbrojeniowej

GENEWA 8.12. Komisja przygotowująca konferencję rozbrojeniową składać się będzie z delegatów 19-tu państw; 10-ciu — reprezentowanych w Radzie Li-

gi Narodów, oraz Ameryki, Rosji, Niemiec, Polski, Jugosławii, Rumunii, Holandii, Finlandii i Węgier.

Szpiegzy angielscy we Francji

Kompromitująca afra szpiegowska

PARYŻ 8.12. Policja bezpieczeństwa dokonała rewizji w mieszkaniu Anglików, aresztowanych w związku z afra szpiegowską. Znalezione walizy z dokumentami

PARYŻ 8.12. Aresztowani w

związku z wykryciem afry szpiegowskiej trzech Anglików, należą do sfer inteligencji. Jak podaje „Matin”, istnieje obecnie przypuszczenie, że działali oni nie tylko na rzecz Anglii

Londyn — Władystok bez przesiedlania

Konferencja kolejowa w Moskwie

W Moskwie odbywa się obecnie międzynarodowa konferencja kolejowa w sprawie ustalenia bezpośredniej komunikacji osobowej z Londynu i Paryża przez Polskę i Rosję na Daleki Wschód. W konferencji tej z strony Polski biorą udział dyrektor dep. w ministerstwie kolei p.

Moskwa i radca poselstwa polskiego p. Zieleziński.

Delegaci polscy otrzymali od rządu ściśle instrukcje, aby popierali wszystkie wysiłki, zmierzające do wprowadzenia komunikacji osobowej, łączącej Daleki Wschód z Zachodem.

35 miliardów dolarów będzie płaciła Europa Ameryce

Europa niech się rozbraja — Ameryka się nie rozbroi

Orędzie Coolidge'a

WASZYNGTON, 8.12. Tegoroczne orędzie prezydenta Coolidge'a do kongresu zawiera propozycję zmniejszenia ciężarów podatkowych, zaleca wzięcie udziału w trybunale haskim, powiększenie sił powietrznych państwa oraz ściśle przestrzeganie ustaw obojętnych.

Ograniczenia zbrojeń na lądzie — głosi orędzie — jest w chwili obecnej najważniejszą, ażeby ogro-

niczenie wojennych sił morskich. Przechodząc do kwestii długów, zaciągniętych w Stanach Zjednoczonych przez obce państwa, prezydent Coolidge oświadcza, że długi, co do których prowadzono już konsolidację, uiszczono zostaną w ciągu 62-let w ogólnej sumie przeszło 15 miliardów dolarów. Pozostałe zobowiązania obejmują prawdopodobnie około 20 miliardów dolarów.

Szeroką falą płynie po Polsce klęska bezrobocia

W ciągu tygodnia postradało pracę 10629 osób

Ze wszystkich stron kraju dochodzą wieści o masowych redukcjach w przemyśle.

W ostatnim tygodniu utraciło pracę w Warszawie i powiecie warszawskim 1282 osoby, głównie z przemysłu skórzanego, chemicznego, metalowego i budowlanego.

Z Łodzi, Białegostoku i Białejka donoszą o redukcjach w przemyśle włókienniczym.

W Częstochowie redukują robotników cementowni.

We Lwowie, Krakowie, Lublinie. Bydgoszczy zredukowano przeszło tysiąc robotników budowlanych.

Groźne wieści dochodzą także z Górnego Śląska. Panujące tam bezrobocie zwiększyło się w ostatnim tygodniu o 1159 górników zredukowanych w kopalniach.

Ogólna liczba bezrobotnych w Polsce — w okresie od 21 do 28 listopada — wynosi 249866 osób.

W porównaniu z tygodniem poprzednim wzrosła o 10629 osób.

5582 naszych emigrantów może wyjechać do Ameryki w roku 1926

Na rok najbliższy liczba emigrantów z Polski, dopuszczonych przez władze amerykańskie do wyjazdu do Stanów Zjednoczonych, uległa ponownie znacznemu ograniczeniu.

W roku 1926 będzie mogło wyjechać do tego kraju od nas nie więcej niż 5582 nowych emigrantów, niewielka liczba reemigrantów oraz rodzin osób posiadających obywatelstwo amerykańskie.

Z uwagi na przesilenie gospodarcze w Polsce, powszechny jest strach o klęskę bezrobocia — ponowne ograniczenie liczby Polaków, którzy mogliby wyjechać do Ameryki, musi być dla nas bardzo niekorzystne.

Nowe obwieszczenia wyborcze.

Na listach wyborców mamy i takich co czytać, mówić i pisać po polsku nie umieją.

Przewodniczący Głównego Komitetu wyborczego podał wczoraj w południe do wiadomości publicznej,

dwa obwieszczenia

w sprawie wyborów do Rady Miejskiej. Jedno podaje „ważne listy kandydatów”. List tych jest trzy: Nr. 1 (Zjednoczona lista Żydowska) Nr. 2 (lista Mieszkańska Chłopska) Nr. 3 (lista Ogólnego Żydowskiego Związku Robotniczego). Obwieszczenie nazywa te listy ważnymi. My jednakże

mamy pewne obiekty.

czy rzeczywiście tak jest. Art. 4 Dekretu o wyborach do rad miejskich mówi, że „biernie prawo wyborcze posiadają osoby, mające, prawo wyborcze czynne, co najmniej 25 lat skończonych i

„umiejące czytać i pisać po polsku”.

Czy o znajomości języka polskiego w słowie i piśmie wszystkich kandydatów na radnych, Główny Komitet Wyborczy jest naprawdę i dobrze poinformowany tego nie wiemy. Informowano nas jednak, że nawet z listy Nr. 3

dwóch kandydatów na radnych podpisało się krzyżkami.

To coż dopiero mówić o kandydatach z innych list „ważnych”, którzy zechcą swoje myśli tłu-

maczyć w innym języku i w innym piśmie. Było to kardynalnym nakazem Głównego Komitetu Wyborczego uwzględnić końcowe postanowienie art. 4 Dekretu o wyborach. Z tego mogą się zrodzić

nieobliczalne trudności

przy prowadzeniu posiedzeń Rady Miejskiej, gdy ktoś nie będzie chciał lub umiał stawiać wniosków na piśmie lub dyskuutować w języku państwowym polskim. A może się łatwo tłumaczyć: „mnieście obowiązek przekonać się, czy umiem czytać, mówić i pisać po polsku, a nie robić tego, więc nie moja to wina. Teraz

mówię tak, jak umiem

lub ostatecznie, jak mi się podobą”. Obyśmy nie byli złymi prorokami!

Drugie obwieszczenie, podaje raz jeszcze

adresy lokali wyborczych

w każdym obwodzie i przepisy, jakimi „należy się powoływać przy przyjmowaniu głosów oraz stwierdzeniu wyników głosowania” w myśl regulaminu wyborczego do rad miejskich.

Szkoda wielka,

że zamiast tego obwieszczenia nie rozlepił po miastach starego obwieszczenia z dn. 19 listopada, gdzie były podane i adresy lokali wyborczych i ulice,

które należą do poszczególnych obwodów. Teraz znów wyborcy mogą się tulać po różnych lokalach wyborczych, nie wiedząc

z jakiej ulicy, gdzie

należy iść. — Mało tu mogą pomóc „plakaty odróżniające” powiadzialibyśmy tablice i napisy orjentacyjne. Białystok jest jeszcze za mało wyrobiony pod tym względem, ażeby im cytować tylko ustawę, a nie wyłożyć wszystkiego bardzo prosto i zrozumiale.

Wiadomości białostockie w kilku wierszach.

Ministerstwo Sprawiedliwości przyznało II etap komornika na powiat Bielski z siedzibą w m. Siemiatyczach.

Z szkoły policyjnej. W dn. 4. XII. rb. w tut. Wojewódzkiej szkole policyjnej odbył się egzamin absolwentów kursu przedowników służby śledczej. Egzamin wykazał zupełne podniesienie wiedzy absolwentów.

W dniu 9 XII. rb. po uroczystym nabożeństwie rozpoczęły się wykłady na XIII kursie przedowników.

Aby przynaglić opieszaleńców obywateli do płacenia zaległych podatków, Magistrat wysłał furmanki po zajęte w swoim czasie rzeczy. W najbliższy piątek

Gospodarka świetlna uczy

jak należy zużytkować właściwości światła tak pod względem ekonomicznym, jako też i kulturalnym, mianowicie wykazuje, jak wzmódzić racjonalnie dosiadosowanym produkcję, zbył, bezpieczeństwo ruchu i dogodność.

POLSKA ŻARÓWKA OSRAM S.A.

XIII kurs w Szkole P. P. Wojew. białostockiego.

Wczoraj dnia 9 b. m. rozpoczęto XIII kurs w Szkole P. P. Województwa Białostockiego Msza Św. którą o godz. 10 odprawił ks. Dziekan Chodyko w miejscowym kościele parafialnym.

Na Mszy Św. byli obecni

Pan Wojewoda Białostocki inż. Rembowski, Komendant P. P. Województwa Białostockiego podinspektor Chłuski, wolni od służby oficerowie P. P. oraz wszyscy wezwani na kurs policjanci. Po odprawieniu Mszy św.

przemówił do zebranych

w podniosłych słowach ks. Dziekan Chodyko. O godz. 12 przybył do Szkoły policyjnej Pan Wojewoda Rembowski w towarzystwie Komendanta Wojewódzkiego i otwierając kurs na woliwał wszystkich wezwanych policjantów

do wyłączonej pracy

i doskonalenia się w naukach fachowych, które są tym fundamentem, na którym opiera się dalsza owocna praca całej policji państwowej dla dobra Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i pożytku jej mieszkańcom. Kurs liczy 63 słuchaczy.

Sprawa podatków miejskich i komunalnych.

Aby dać możność zalegającym płatnikom miejskich podatków w krótkim czasie uregulować przypadającą należność, Magistrat uchwalił

obniżyć odsetki

za zwłokę z 4 proc. do 1 proc. miesięcznie od wszystkich podatków miejskich oraz dodatku do państwowego podatku od nieruchomości

tym płatnikom, którzy do dnia 31 grudnia rb. uregulują zaległe podatki miejskie.

Wszystkim wpłacającym po tym terminie doliczy się 4 proc. miesięcznie za cały czas zalegania. Prócz tego uchwalono upoważnić Sekcję Podatkową do zwalniania bezrobotnych od zaległego podatku miejskiego od lokali za te okresy podatkowe, w których płatnik choć częściowo

wo pozostawał bez pracy i był zarejestrowany w Państwowym Biurze Pośrednictwa Pracy.

Przypominamy, że

państwowy podatek od nieruchomości

(III ci kwartał) kasa miejska przyjmuje bez odsetek za zwłokę tylko do dnia 14 grudnia r. b. włącznie. Od dnia następnego pobierane będzie 4 proc. miesięcznie za zwłokę oraz 5 proc. kosztów egzekucyjnych.

Dowiadujemy się, że w dniach najbliższych odbędzie

posiedzenie w Izbie Skarbowej

komisja Odwoławcza do spraw państwowego podatku od nieruchomości za rok 1925.

Sprawa Szaykowskiego po raz trzeci w Sądzie.

W dniu dzisiejszym na wczorajszym wyroku w trzecim terminie wyznaczona sprawa z oskarżenia red. Lubkiewicza przeciw Szaykowskiemu. Jak wiadomo proces ten już dwukrotnie był odłożony z winy Szaykowskiego, który nie stawiał się na rozprawę, narażając Sąd, świadków i red. Lubkiewicza na strac-

te czasu i pieniędzy.

Miejmy nadzieję, że tym razem oskarżycielowi nie będzie dokuczała „wątrobą” i stawi się na rozprawę.

Bronić red. Lubkiewicza będą pp. adw.: Jan Nowodworski, Mieczysław Ettinger, Stefan Perzyński z Warszawy i Bronisław Gruszkiewicz z Białegostoku.

Echa wieczoru szkolnego.

W dniu 5 bm. w państw. gimn. żeńskim odbył się wieczór, urządzony staraniem p. prof. Cz. Pietrasza, na który złożyły się: Pierwsza lepsza komedia w jednym akcie A. Fredry, występy chóru gimnazjalnego oraz de-

klamacje.

Komedia była odegrana dobrze. Dochód z przedstawienia przeznaczono na „Bratnią Pomoc”.

Na przedstawieniu był obecny p. Wojewoda Rembowski.

Kino „APOLLO”

Dziś! Początek o g. 5.30 w. Luksusowy szalagier szosowy

PARYSKA ZADAWKA!

W roli głównej Primabalerina Wielkiej Opery Paryża LILI DAMITA

Teatr „PALACE”

Dziś w czwartek 10 grudnia 1925 o g. 8 m. 30 w.

Wieczór Baletu Opery Lwowskiej

Program wypełni: Hiszpanka, Taniec Holenderski, Mazur Fantazja taneczna, Tańce rosyjskie, Kujawiak, Czerdasz, Walce klasyczne na palcach, Angielski taniec, Romica polska, Marynarski taniec, Taniec japoński, Tyrolski taniec i inne modne tańce.

Bilety w cenie od 50 gr. do 3 złotych do nabycia w kasie teatru.

CIASTO ŚWIĄTECZNE

Według przepisu dla rodziny

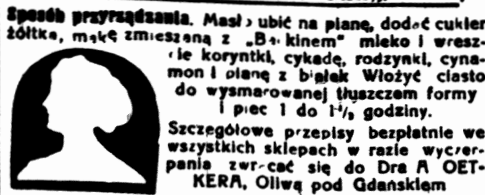
upieczono zadowolni każdego smakosza.

Prośmy spróbować

CIASO Z RODZYNKAMI

Jak tanio wypada to ciasto każda gospodyni z łatwością zbliży

Dość!
1/2 kilo mąki pszennej, 1/2 kilo korynki, 1/2 kilo cytryny, 10 deka rodzynek, 25 deka masła, 20 deka cukru, 6 jaj, 1 filiżanka mleka, 3 łyżeczki ryżynonu, 1 paczka Drożdży „Bacikin”, (proszek do pieczenia zamiast drożdży).

Sposób przyrządzenia. Masło ubić na pianę, dodać cukier żółtka, mąkę zmieszaną z „Bacikinem” mleko i wreszcie korynkę, cytrynę, rodzynek, cynamon i pianę z białek Włożyć ciasto do wysmarowanej tłuszczem formy i piec 1 do 1 1/2 godziny.

Szczegółowe przepisy bezpłatnie we wszystkich sklepach w razie wyczerpania zwrócić się do Dra A. OETKERA, Oliva pod Gdanskim

Oglašajcie się w „Dzienniku Białostockim”

STRZEŻCIE SIĘ, DZIEWCZĘTA...!

HANDLARZE ŻYWYM TOWAREM

Przybyszą, do Białegostoku w poszukiwaniu niebezpiecznych ofiar hańby i rozpusty

Ogłoszenia drobne ulicy Spacerowej. 1262

STENOGRAFIJ WYKŁADY bezpłatnie. Instytut Stenograficzny. Warszawa, Mokotowska 39. 1250

Zgubiono wyciąg z księgi ludności na imię Fiszek Olsza, zam. w mi. Sokołach przy Łąskiej. 1263

Zgubiono kartę zjazdu wyd. przez Starostwo Białostockie na imię Grzegorz Guly zam. w koszarach 10 p. U. 1276

Zgubiono dowód osobisty wyd. przez Starostwo Białostockie na imię Teofila Dobrowolskiego zam. w m. Supraślu przy

Samochoły dorożki landolety Forda. Zarobek gwarantowany i niezawodny, prawie jedyny w obecnych ciężkich czasach ma się, kupując na własność na obecne chłody i na zimie samochód dorożki landolety kombinowany Forda. Tam są również do nabycia patentowane nasadki landoleto-wo do samochodów wszelkich typów. Liczniki Argo i Tach. „HAZOT”, sp. z ogr. odp. Warszawa, Al. Jerozolimskie 23. Telefon 26996. Adres telegraficzny Jarot Warszawa. 1173.

„MODERN”

Aby dać możność wszystkim obejrzeć ten niezwykły film

CZWARTE PRZYKAZANIE

pozostaje jeszcze tylko dziś na ekranie

Ceny na wszystkie seanse

od **50 groszy**

Kasa o godz. 5.30
Początek: 6., 8. i 10.

Dr. Leon KRYŃSKI
Chor. wewnętrzne, skórne i moczopłciowe
Leczenie promieniami
lampy kwarcowej
Przyjmuje od godz. 9-1 i od 5-7.
Białystok, ul. Błogosław 22.

Asystent
Dziennik
Białostocki

WAMPIRY W WARSZAWY.

w najbliższych dniach na ekranie kina „Modern”.

WAKUNKI PRENUMERATY: miejscowa z dostarczeniem do domu — Zi. 4 gr. 50 — zamiejscowa wraz z przesyłką — Zi. 5 — zagraniczna Zi. 8.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetry — sześć groszy szpalty redak. w tekście na 4 s. onie Zi. — gr. 40, zwyczajna połowa szpalty redak. — Zi. — gr. 16, drobne za wyraz Zi. — gr. 12

Ogłoszenia tabelaryczne i zagraniczne kosztują o 50 proc. drożej, zamiejscowe i terminowe o 25 proc. drożej. Od cen powyższych opustów nie udziela się. Na zasadzie uchwały Zjazdu Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych w kronice podlegają opłacie. Układ ogłoszeń dwunastostopowy.

Redaktor i wydawca: Antoni Lubkiewicz.

Polska Drukarnia w Białymstoku. 50 ul. C., ul. Warszawska 61.